

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-05

Tužilac protiv Saljiha Mustafe

Rešava: Pretresni panel I

sudija Mapi Velt-Folja, predsedavajući sudija

sudija Roland Dekers

sudija Žilber Biti

sudija Vladimir Mikula, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 21. januar 2022.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Javna redigovana verzija osme odluke o preispitivanju mere pritvora

---

Dostaviti:

specijalizovanom tužiocu

Džeku Smitu

braniocu optuženog

Julijusu von Boneu

zastupniku žrtava

Ani Pjus

PRETRESNI PANEL I (u daljem tekstu: panel) donosi osmu odluku o preispitivanju mere pritvora.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 23. novembra 2020,¹ 25. januara 2021,² odnosno 25. marta 2021,³ sudija za prethodni postupak doneo je „Odluku o preispitivanju pritvora“, „Drugu odluku o preispitivanju pritvora“ i „Treću odluku o preispitivanju pritvora“ kojima je naložio produžetak pritvora Saljiha Mustafe (u daljem tekstu: optuženi).
2. Dana 25. maja 2021, 23. jula 2021, 23. septembra 2021, odnosno 23. novembra 2021, panel je doneo „Četvrtu odluku o preispitivanju mere pritvora“ (u daljem tekstu: četvrto preispitivanje mere pritvora),⁴ „Petu odluku o preispitivanju pritvora“,⁵ „Šestu odluku o preispitivanju pritvora“⁶ i „Sedmu odluku o preispitivanju mere pritvora“ (u daljem tekstu: sedmo preispitivanje mere pritvora).⁷ U sedmom preispitivanju mere pritvora, panel je naložio Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: tužilaštvo) i zastupniku žrtava, ukoliko žele, da se do srede, 12. januara 2022. pismenim putem izjasne o sledećem preispitivanju mere pritvora, kao i da odbrana učini to isto, ukoliko želi, do ponedeljka, 17. januara 2022.⁸

---

¹ KSC-BC-2020-05, F00052, sudija za prethodni postupak, *Odluka o preispitivanju pritvora*, 23. novembar 2020, javno.

² KSC-BC-2020-05, F00068, sudija za prethodni postupak, *Druga odluka o preispitivanju pritvora*, 25. januar 2021, javno.

³ KSC-BC-2020-05, F00097, sudija za prethodni postupak, *Treća odluka o preispitivanju pritvora*, 25. mart 2021, javno.

⁴ KSC-BC-2020-05, F00127, pretresni panel I, *Četvrti odluka o preispitivanju pritvora*, 25. maj 2021, javno.

⁵ KSC-BC-2020-05, F00158, pretresni panel I, *Peta odluka o preispitivanju pritvora*, 23. jul 2021, javno.

⁶ KSC-BC-2020-05, F00215, pretresni panel I, *Šesta odluka o preispitivanju pritvora*, 23. septembar 2021, poverljivo. Javna redigovana verzija odluke zavedena je istog dana.

⁷ KSC-BC-2020-05, F00265, pretresni panel I, *Sedma odluka o preispitivanju mere pritvora*, 23. novembar 2021, poverljivo. Javna redigovana verzija odluke zavedena je istog dana.

⁸ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stavovi 32(b)-(c).

3. Dana 17. januara 2022, tužilaštvo je podnelo izjašnjenje.⁹
4. Zastupnik žrtava i odbrana nisu podneli izjašnjenja.

II. IZJAŠNJENJA STRANA U POSTUPKU

5. Tužilaštvo iznosi: (i) da je produženje pritvora optuženog i dalje neophodno i srazmerno budući da osnovana sumnja još uvek postoji, a takođe i realna mogućnost da bi optuženi, ukoliko bi bio pušten na slobodu, mogao vršiti pritisak na žrtve, svedoke i/ili članove njihovih porodica, te uopšteno gledano ometao odvijanje postupka, i (ii) da ne postoje uslovi kojima bi se dovoljno umanjila takva opasnost.¹⁰ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da je opasnost od bekstva i vršenja novih krivičnih dela i dalje vrlo velika i da su se, od poslednjeg preispitivanja mere pritvora, svi rizici navedeni u članu 41(6)(b) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) povećali, budući da se bliži kraj izvođenja dokaza tužilaštva, kao i zbog dokaza koje su svedoci tužilaštva izneli tokom svedočenja.¹¹
6. Kad je reč o dobro utemeljenoj sumnji da je optuženi izvršio krivična dela u nadležnosti Specijalizovanih veća, tužilaštvo iznosi da se od sedmog preispitivanja mere pritvora nisu promenile okolnosti usled kojih bi se izmenio zaključak koji su doneli i sudija za prethodni postupak i panel.¹² Tužilaštvo dalje iznosi da je dobro utemeljenja sumnja pojačana nakon što su saslušani svi svedoci tužilaštva koji su dosad svedočili.¹³

---

⁹ KSC-BC-2020-05, F00290, tužilaštvo, *Izjašnjenje tužilaštva u vezi sa osmim preispitivanjem mere pritvora* (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva), 8. novembar 2021, poverljivo. Javna redigovana verzija podneska zavedena je istog dana.

¹⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 2.

¹¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 2.

¹² Izjašnjenje tužilaštva, stav 3.

¹³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 3.

7. Kad je reč o opasnosti od bekstva, tužilaštvo iznosi: (i) da taj rizik postoji i da je još uvek visok iz prethodno navedenih razloga¹⁴ a, osim toga, (ii) budući da je tužilaštvo predočilo najveći deo svojih dokaza, optuženi je sada sasvim svestan jačine optužbi protiv njega i stoga sada ima još jaču motivaciju da aktivira svoju mrežu pristalica da mu pomogne da pobegne i skriva se, ukoliko bi bio pušten na slobodu,¹⁵ i (iii) da se uslovnim puštanjem na slobodu lice sa prošlošću, iskustvom i mrežom pristalica koje ima optuženi ne bi moglo sprečiti da pobegne, ukoliko bi to htelo da učini.¹⁶

8. Kad je reč o opasnosti od ometanja postupka putem vršenja pritiska na svedoke i žrtve, tužilaštvo tvrdi da ta opasnost ne samo da i dalje postoji, već se i povećala zbog nedavnog obelodanjivanja identiteta svedoka odbrani.¹⁷ Tužilaštvo dalje iznosi da okolnost da je poznat identitet svih svedoka tužilaštva značajno povećava opasnost da će optuženi ili njegova mreža pristalica ometati postupak, a svedočenja dosad saslušanih svedoka potvrđuju uticaj optuženog na Kosovu i njegovu sposobnost da utiče na svedoke a samim tim i na postupak.¹⁸ Tužilaštvo stoga iznosi da je produženje pritvora optuženog i dalje neophodno kako bi se umanjila ta opasnost.¹⁹

9. Kad je reč o opasnosti od izvršenja novih krivičnih dela, tužilaštvo se poziva na svoje ranije argumente i tvrdi da se opasnost od izvršenja novih krivičnih dela svakako povećala zbog nedavnih svedočenja i privođenja kraju izvođenja dokaza tužilaštva.²⁰

---

¹⁴ KSC-BC-2020-05, F00245, tužilaštvo, *Izjašnjenje tužilaštva u vezi sa sedmim preispitivanjem mere pritvora*, 8. novembar 2021, poverljivo, stav 4. Javna redigovana verzija podneska zavedena je istog dana. KSC-BC-2020-05, F00122, *Odgovor tužilaštva u vezi sa četvrtim preispitivanjem mere pritvora*, 17. maj 2021, javno, stav 4.

¹⁵ *Izjašnjenje tužilaštva*, stav 4.

¹⁶ *Izjašnjenje tužilaštva*, fusnota 8.

¹⁷ *Izjašnjenje tužilaštva*, stavovi 5-6.

¹⁸ *Izjašnjenje tužilaštva*, stav 7.

¹⁹ *Izjašnjenje tužilaštva*, stav 6.

²⁰ *Izjašnjenje tužilaštva*, stav 8 i fusnota 14, gde se upućuje na *Odgovor tužilaštva u vezi sa četvrtim preispitivanjem mere pritvora*, stavovi 11-12 i KSC-BC-2020-05, F00147, tužilaštvo, *Izjašnjenje tužilaštva u vezi sa petim preispitivanjem mere pritvora*, 5. jul 2021, javno, stav 8.

10. Tužilaštvo dalje tvrdi da se opasnosti koje potiču od optuženog mogu efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, naročito u ovoj poodmakloj fazi postupka.²¹ Bilo kakva uveravanja koja bi optuženi mogao da ponudi bila bi nedovoljna garancija da će se otkloniti ili umanjiti postojeće opasnosti.²² Na kraju, tužilaštvo napominje da i dalje važe raniji zaključci panela u vezi sa opravdanim trajanjem pritvora u ovom predmetu.²³

III. MERODAVNO PRAVO

11. Panel upućuje na članove 29, 31(5) i 53 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članove 3(2), 21(3) i 41(6), (10) i (12) Zakona, i pravilo 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik).

IV. ANALIZA

12. Panel najpre podseća da je pretpostavka nevinosti iz člana 31(5) Ustava, člana 21(3) Zakona i člana 6(2) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija) polazno stanovište za ocenu produženja pritvora.²⁴ Pritvor se, dakle, ne može olako produžavati i optuženi treba da bude pušten na slobodu ako se njegov dalji pritvor više ne može smatrati opravdanom merom.²⁵

---

²¹ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 9-10.

²² Izjašnjenje tužilaštva, stav 10.

²³ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 11-12 i fusnota 16, gde se upućuje na sedmo preispitivanje mere pritvora, stavovi 29-31.

²⁴ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 10. V. takođe KSC-BC-2020-06, IA004/F00005/RED, Javna redigovana verzija odluke o žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu (u daljem tekstu: drugostepena odluka o Tačijevom privremenom puštanju na slobodu), 30. april 2021, javno, stav 17.

²⁵ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 10; Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), *Buzadji v. The Republic of Moldavia*, br. 23755/07, *Judgment* [GC] (u daljem tekstu: *Buzadji v. The Republic of Moldavia* [GC]), 5. jul 2016, stav 90.

A. OSNOVANA SUMNJA

13. U pogledu minimalnog kriterijuma za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona postavlja kao preduslov²⁶ postojanje osnovane sumnje da je izvršeno krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća.²⁷

14. U tom smislu, panel podseća na svoj raniji zaključak da je samom odlukom sudije za prethodni postupak o potvrđivanju optužnice protiv optuženog²⁸ uslov iz člana 41(6)(a) Zakona ispunjen i potvrđen od strane nezavisne sudske vlasti nakon analize dokaza koje je podnelo tužilaštvo.²⁹ Osim toga, panel podseća da će se ocena dokaza kojima se potkrepljuju optužbe vršiti na suđenju, kada će se o krivici ili nevinosti optuženog odlučivati na osnovu svih dokaza iznetih pred panelom.³⁰ Pored toga, panel ne vidi osnov za zaključak da je optužnica protiv optuženog bila neispravna ili manjkava u tolikoj meri da minimalni uslov osnovane sumnje više nije ispunjen.³¹ Prema tome i imajući u vidu dosad saslušana svedočenja svedoka i drugi propratni materijal, panel zaključuje da uslov iz člana 41(6)(a) Zakona nije prestao da postoji, odnosno da je i dalje ispunjen.

B. NEOPHODNOST PRITVORA

15. Panel podseća na kriterijum koji se primenjuje za ocenu neophodnosti produženja pritvora optuženog, kao i značaj pojedinačnog obrazlaganja (svakog

---

²⁶ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 11; ESLJP, *Buzadji v. The Republic of Moldavia* [GC], stav 87.

²⁷ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 11; četvrto preispitivanje mere pritvora, stav 14 i fusnota 28.

²⁸ KSC-BC-2020-05, F00008/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice protiv Saljiha Mustafe* (u daljem tekstu: potvrđena optužnica), 5. oktobar 2020, javno, stav 163(a).

²⁹ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 12 i fusnota 28, gde se upućuje na KSC-BC-2020-05, F00009/A01/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija naloga za hapšenje g. Saljiha Mustafe*, 12. jun 2020, javno, stav 1; F00009/RED i sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke po zahtevu za izdavanje naloga za hapšenje i naloga za dovođenje*, 12. jun 2020, javno, stav 18.

³⁰ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 12.

³¹ Isto tako, sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 12.

pojedinačnog slučaja) i konkretnih osnova koje panel mora da uzme u obzir, kao što je istakao panel Apelacionog suda.³²

16. Konkretno, kad je reč o članu 41(6)(b)(ii) Zakona, panel podseća da, kao što je slučaj sa svim drugim rizicima navedenim u članu 41(6)(b) Zakona, panel treba da izvrši procenu rizika.³³ S tim u vezi, da bi se procenilo da li će se u budućnosti ostvariti opasnost od ometanja postupka nije potrebno dostaviti dokaz da je ometanje već ranije vršeno.³⁴

1. Opasnost od bekstva

17. Kad je reč o opasnosti od bekstva iz člana 41(6)(b)(i) Zakona, panel podseća na svoj ranije donet zaključak da ne postoji opasnost da će optuženi pobeći i da se ta opasnost, čak i da postoji, na odgovarajući način može otkloniti uslovima koji bi mu se postavili.³⁵

18. Panel dalje podseća na argument tužilaštva da optuženi ima jaču motivaciju da aktivira mrežu pristalica da mu pomogne da pobjegne i da se skriva nakon nedavnih iskaza svedoka u sudnici i obelodanjenih informacija. Panel međutim smatra da taj faktor nije dovoljan da bi se utvrdilo postojanje opasnosti od bekstva. Prilikom ocene opasnosti od bekstva, panel ima u vidu druge prethodno ocenjene faktore, poput saradnje optuženog sa tužilaštvom pre potvrđivanja optužnice, kao i njegove veze sa domovinom,³⁶ i smatra da nisu iskrisle nove informacije niti je došlo do promena koje pobijaju gore navedene zaključke panela.

---

³² Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 13 i fusnota 31, gde se upućuje na drugostepenu odluku o Tačijevom privremenom puštanju na slobodu, stav 22.

³³ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 14.

³⁴ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 14. V. takođe KSC-BC-2020-06, IA001/F00005, panel Apelacionog suda, *Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o privremenom puštanju na slobodu*, 30. april 2021, javno, stav 38.

³⁵ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 15.

³⁶ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 16.

19. Panel stoga zaključuje da ne postoji opasnost od bekstva optuženog i da se ta opasnost, čak i da postoji, može otkloniti odgovarajućim uslovima koji bi se postavili optuženom u skladu s članom 41(12) Zakona i pravilom 56(5) Pravilnika.

2. Opasnost od ometanja odvijanja postupka pred Specijalizovanim većima

20. Kad je reč o opasnosti od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima iz člana 41(6)(b)(ii) Zakona, panel smatra da je većina gore istaknutih faktora rizika u pogledu opasnosti od bekstva, u stvari, relevantna u ovom kontekstu. Konkretno, panel je mišljenja da okolnost da bi okolnost da je optuženi upoznat sa optužbama i da mu, ukoliko bude osuđen, može biti izrečena teška kazna, mogla podstaći optuženog, ukoliko bi bio privremeno pušten na slobodu, da utiče na žrtve i svedoke i/ili članove njihovih porodica. Na primer, [BRISANO].³⁷ S obzirom na veze optuženog sa obaveštajnim službama Kosova i njegovim iskustvom u tom pogledu, i imajući u vidu [BRISANO],³⁸ i [BRISANO],³⁹ taj uticaj bi mogao da se vrši, između ostalog, putem: (i) pritisaka, uključujući nasilje ili pretnje, ili pokušaja da se utiče na žrtve i svedoke i/ili članove njihovih porodica; (ii) zastrašivanja žrtava i svedoka i/ili članova njihovih porodica, direktno ili posredstvom drugih lica i/ili (iii) dogovaranja s drugim potencijalnim učiniocima koji se pominju u potvrđenoj optužnici ili s bilo kojim licem koje ima veze sa ovim ili drugim srodnim predmetima. To je naročito relevantno u ovoj fazi postupka s obzirom na obelodanjivanje osetljivih informacija optuženom, konkretno identiteta svih zaštićenih svedoka tužilaštva, uključujući bivših pripadnika OVK koji su dejstvovali na istom području kao i optuženi. Po mišljenju panela, to bi

---

³⁷ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 22. novembar 2021, poverljivo, str. 1786, red 15 do str. 1787, red 15.

³⁸ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 14. oktobar 2021, poverljivo, str. 1232, red 25 do str. 1233, red 2; str. 1239, redovi 9-16 i str. 1240 redovi 4-8.

³⁹ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 18. novembar 2021, poverljivo, str. 1686, red 23, do str. 1688, red 21.

moglo olakšati optuženom, iskusnom obaveštajcu koji poseduje potrebna stručna znanja i mrežu saradnika, da potencijalno vrši uticaj na žrtve i svedoke i/ili članove njihovih porodica, i uopšte da ometa odvijanje postupka. Pored toga, činjenica da je obim predmeta i broj svedoka ograničen, kao i da je svedočenje jednog svedoka često neodvojivo povezano sa svedočenjem drugih svedoka, može povećati rizik od uticanja na žrtve, svedoke i/ili članove njihovih porodica.

21. Panel takođe napominje da je svedok tokom svedočenja [BRISANO].⁴⁰ Osim toga, panel primećuje da je u svom svedočenju, [BRISANO]⁴¹ [BRISANO].⁴² Panel smatra da te okolnosti ukazuju na uticaj optuženog na Kosovu i njegovu sposobnost da utiče na svedoke a time i na postupak. Osim toga u svom svedočenju [BRISANO].⁴³ [BRISANO].⁴⁴ [BRISANO].⁴⁵ Isto tako, [BRISANO].⁴⁶

22. Panel dalje primećuje da su svedoci tokom svedočenja [BRISANO].⁴⁷ Premda taj faktor nije sam po sebi odlučujući kad je reč o opasnosti od ometanja postupka, on daje kontekst u kome se moraju sagledati gore navedeni zaključci koji se konkretno odnose na optuženog.

23. Na kraju, panel ponovo ističe da [BRISANO]⁴⁸ usled čega je panel naložio [BRISANO].⁴⁹ To je dodatni argument protiv puštanja optuženog na slobodu.

---

⁴⁰ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 5. oktobar 2021, poverljivo, str. 994, redovi 11-22.

⁴¹ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 24. septembar 2021, poverljivo, str. 771, redovi 2-4.

⁴² KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 24. septembar 2021, poverljivo, str. 771, redovi 5-7.

⁴³ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 22. novembar 2021, poverljivo, str. 1763, red 24, do str. 1764, red 12.

⁴⁴ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 23. novembar 2021, poverljivo, str. 1844, red 22, do str. 1845, red 16.

⁴⁵ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 14. decembar 2021, poverljivo, str. 2020, red 11, do str. 2021, red 6.

⁴⁶ [BRISANO]. KSC-BC-2020-05, F00263/A01, specijalizovani tužilac, *Zahtev tužilaštva shodno pravilu 153(1)*, 19. novembar 2021, poverljivo, str. 19, red 15 do str. 20, red 13.

⁴⁷ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1487, red 16, do str. 1489, red 1; str. 1490, red 18, do str. 1492 red 8; str. 1494, red 11-21, i str. 1495, red 11, do str. 1496, red 11; KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 18. novembar 2021, poverljivo, str. 1712, red 1, do str. 1714, red 9.

⁴⁸ [BRISANO].

⁴⁹ [BRISANO].

24. S obzirom na gore navedeno, panel zaključuje da postoji opasnost da će optuženi ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima vršenjem pritiska na žrtve i svedoke i/ili članove njihovih porodica.

3. Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

25. Panel podseća da, budući da su uslovi iz člana 41(6)(b) Zakona alternativni, ukoliko je jedan od njih ispunjen nije potrebno ispitivati druge uslove da bi se produžio pritvor.⁵⁰

26. Pošto je zaključio da postoji dovoljno realna mogućnost da će optuženi ometati postupak pred Specijalizovanim većima, između ostalog vršenjem pritiska na žrtve i svedoke i/ili članove njihovih porodica,⁵¹ panel smatra da nije potrebno da ispituje rizik iz člana 41(6)(b)(iii) Zakona.⁵²

4. Zaključak

27. S obzirom na izneta razmatranja, panel smatra da postoje jasni osnovi za uverenje da i dalje postoji opasnost da će optuženi ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima iz člana 41(6)(b)(ii) Zakona.

C. USLOVNO PUŠTANJE NA SLOBODU

28. Panel podseća da se pritvor produžava samo ukoliko ne postoje blaže mere kojima bi se mogli dovoljno umanjiti rizici navedeni u članu 41(6)(b)(i)-(iii) Zakona.⁵³

---

⁵⁰ Drugostepena odluka o Tačijevom privremenom puštanju na slobodu, stav 78.

⁵¹ V. gore stavovi 19-23.

⁵² V. takođe sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 24.

⁵³ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 26; KSC-BC-2020-09, F00006, specijalizovano veće Ustavnog suda, *Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020, 22. maj 2020, javno, stav 70.*

S tim u vezi, panel ima obavezu da *proprio motu* analizira i proceni sve uslove koji bi se optuženom opravdano mogli postaviti.⁵⁴

29. Kad je reč o opasnosti od ometanja odvijanja postupka pred Specijalizovanim većima, panel podseća na gore navedene faktore rizika.⁵⁵ Panel dalje podseća na svoj zaključak [BRISANO],⁵⁶ usled čega je panel naložio: (i) [BRISANO],⁵⁷ i (ii) [BRISANO].⁵⁸ Ukoliko bi optuženi bio pušten na slobodu, panel smatra da ne postoje uslovi kojima bi se adekvatno moglo ograničiti ili nadzirati njegovo privatno komuniciranje, uključujući sa članovima njegove porodice i odobrenim posetiocima čijim posredstvom bi on mogao da traži ili prima informacije i sredstva za vršenje pritiska na žrtve i svedoke i/ili članove njihovih porodica, niti bi ti uslovi mogli da se sprovedu ili u dovoljnoj meri nadziru. Valja se naročito podsetiti da optuženi vlada posebnim veštinama koje je stekao u obaveštajnom radu, pa postoji realna mogućnost da bi on od drugih lica mogao da zatraži da usmeno prenesu poruku ili da u tu svrhu upotrebi uređaj koji pripada trećem licu. Osim toga, pored pitanja da li bi takvi uslovi mogli efikasno da se sprovedu u praksi, nametanjem bilo kojih drugih uslova, poput nadziranja poseta, nedovoljno bi se umanjila ta opasnost jer postoji mogućnost da se koristi šifrovani jezik koji lica koja nisu upoznata s postupcima pred Specijalizovanim većima ne bi lako prepoznala ili čiju upotrebu ne bi lako sprečila. Iz toga proizlazi da se komunikacije optuženog mogu ograničiti i nadzirati, te na taj način dovoljno umanjiti opasnost od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima, samo preko sistema za nadzor komunikacija koji se koristi u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća [BRISANO].

---

⁵⁴ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 26. V. takođe KSC-BC-2020-06, IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Javna redigovana verzija odluke o žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu*, 30, april 2021, javno, stav 86.

⁵⁵ V. gore stavovi 20-24.

⁵⁶ [BRISANO].

⁵⁷ [BRISANO].

⁵⁸ [BRISANO].

30. Panel stoga zaključuje da ne postoje uslovi, uključujući one koje je odbrana prethodno predložila ili bilo koja dodatna ograničenja koja bi odredio panel, kojima bi se u dovoljnoj meri umanjila opasnost od ometanja odvijanja postupka pred Specijalizovanim većima. Shodno tome, optuženi mora ostati u pritvoru.

D. OPRAVDANOST DUŽINE PRITVORA

31. Panel napominje da je dužan da se stara, shodno pravilu 56(2) Pravilnika, da lice ne boravi u pritvoru neopravdano dugo pre početka suđenja i da sudi u skladu sa Ustavom i međunarodnim pravom o ljudskim pravima, shodno članu 3(2)(a) i (e) Zakona.⁵⁹ Panel stoga smatra da treba da nastavi da ocenjuje opravdanost dužine pritvora optuženog i nakon što je 15. septembra 2021. počelo suđenje,⁶⁰ sve dok se ne donese presuda po optužbama za koje se on tereti ili dok se postupak ne okonča na neki drugi način, u skladu s članom 53 Ustava i sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP).⁶¹

32. S obzirom na okolnosti ovog predmeta, panel primećuje da je optuženi u pritvoru 16 meseci otkako je 24. septembra 2020. uhapšen i doveden u pritvorski objekat Specijalizovanih veća u Hagu, Holandija. Panel dalje napominje da se optuženi tereti za teške ratne zločine iz člana 14 Zakona, uključujući ubistvo i mučenje, za koje je optužen na osnovu više oblika krivične odgovornosti prema članu 16 Zakona. Panel nije primetio da je u postupku protiv optuženog pred Specijalizovanim većima bilo zastoja koji bi naveli na zaključak da je trajanje pritvora postalo neopravdano dugo. Panel takođe napominje: (i) da je suđenje

---

⁵⁹ Sedmo preispitivanje mere pritvora, stav 29.

⁶⁰ Transkript zasedanja, 15. septembar 2021, javno, str. 301-382.

⁶¹ V. npr, ESLJP, *Solmaz v. Turkey*, br. 27561/02, *Judgment*, 16. januar 2007, stavovi 23-24; *Kalashnikov v. Russia*, br. 47095/99, 15. jul 2002, stav 110; *Wemhoff v. Germany*, br. 2122/64, 27. jun 1968, stav 9, gde se napominje da, za potrebe utvrđivanja dužine pritvora pre početka suđenja, shodno članu 5(3) Konvencije, uzima u obzir period od dana kada je optuženi pritvoren do dana donošenja presude po optužbama, čak i ako je presudu izrekla tek prvostepena instanca.

počelo, kao što je predviđeno, 15. septembra 2021, shodno proceduri iz pravila 124 i 125 Pravilnika, nakon čega su tužilaštvo i zastupnik žrtava održali uvodna izlaganja, i (ii) da je panel dosad saslušao svedočenje jedanaest (11) svedoka tužilaštva: dva (2) u septembru 2021;⁶² dva (2) u oktobru 2021,⁶³ pet (5) u novembru 2021,⁶⁴ jednog (1) u decembru 2021⁶⁵ i jednog (1) u januaru 2022.⁶⁶ Osim toga, panel napominje da strane u postupku nameravaju da pozovu ograničen broj svedoka.

33. Panel stoga zaključuje da optuženi ne boravi u pritvoru neopravdano dugo.

V. DISPOZITIV

34. Iz gore navedenih razloga, panel:

- a. **NALAŽE** produženje pritvora optuženog;
- b. **NALAŽE** tužilaštvu i zastupniku žrtava, ukoliko žele, da se do **ponedeljka, 7. marta 2022.** pismenim putem izjasne o sledećem preispitivanju mere pritvora, i
- c. **NALAŽE** odbrani da se, ukoliko želi, do **petka, 11. marta 2022.** pismenim putem izjasni o sledećem preispitivanju mere pritvora.

---

⁶² KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 20. septembar 2021, javno; KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 23. septembar 2021, javno.

⁶³ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, javno; KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 12. oktobar 2021, javno.

⁶⁴ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 2. novembar 2021, javno; KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 10. novembar 2021, javno; KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 17. novembar 2021, javno; KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 22. novembar 2021, javno; KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 24. novembar 2021, javno.

⁶⁵ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 13. decembar 2021, javno.

⁶⁶ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 18. januar 2022, javno.

/potpis na originalu/

Sudija Mapi Felt-Folja,

predsedavajući sudija

/potpis na originalu/

Sudija Žilber Biti

/potpis na originalu/

Sudija Roland Dekers

Petak, 21. januar 2022.

U Hagu, Holandija.